

S-NYTT I REGION JÖNKÖPINGS LÄN

NUMMER 2 | 2020 | AKTUELL POLITIK FRÅN REGIONGRUPPEN

NU KAN DU TA MED BARNVAGN OCH CYKEL PÅ BUSSRESOR I LÄNET

FOLKHÄLSA OCH SJUKVÅRD

DIGITALT BESÖK
PÅ PROVTAGNING
FÖR COVID-19 AV
SOCIALMINISTERN

TANDLÄKARUTBILDNING

DEBATT: NU BEHÖVS
ETT POSITIVT SVAR
PÅ HÖGSKOLANS
ANSÖKAN

REGIONAL UTVECKLING

FÖRSLAG OM ATT
INFÖRA FLEXIBEL
BEGRÄNSNING AV
HASTIGHET PÅ E4

Famtidens sjukvård är här

LEDARE PÅ GRUND AV coronapandemin har köerna till uppskjutna undersökningar och operationer växt i Region Jönköpings län. Riktigt akuta insatser har prioriteras och de mindre kritiska har och får vänta. Styrande Koalition för Region Jönköpings län har sedan tidigare tagit initiativ till en plan för framtidens hälso- och sjukvård. Utmaningen är hur ungefär samma antal anställda i framtiden ska kunna ta hand om en allt både större och äldre befolkning på effektivaste sätt. Omställningsarbetet var planerat att ske succesivt så att personalen i lugn och ro kunde börja använda nya arbetssätt. På kort tid förändrades allt och det som förväntades ta flera år sker nu omedelbart. Krissituationen har jäktat på förändringsarbetet i samhället.

UNDER MARS OCH april ökade användandet av webbplatsen 1177.se stort. Antal besökare växte från ungefär 350 000 till 452 000 per månad i Jönköpings län. Omkring 5000 personer har läst sin patientjournal digitalt varje dag. Antalet digitala videomöten med patienter ökade på kort tid från 150 till ungefär 1200 besök per vecka. Allt fler har valt att besöka digitala Bra Liv nära eller nya appen Vårdmöte Region Jönköpings län där även privata vårdcentraler finns anslutna. Runt 500 chattdialoger genomförs varje vecka. Några av vinsterna med digitala vårdbesök är att kontaktvägarna blir fler, mindre smittorisk och att det inte går åt skyddsutrustning. Patienten kan själv boka en tid som passar och slipper resa och sitta i väntrum.

REGION JÖNKÖPINGS LÄN erbjuder även stöd och behandling via internet. Många fler tar nu hjälp för avvänjning av tobaksberoende. Framförallt är ökningen stor hos de som söker stöd för stress, ångest, oro, depression och sömnproblem. Omställningsarbetet har även medfört ett bättre vårdssamarbete med kommunerna. Vårdcentraler har digital kontakt med hemsjukvården om planeringen. Patienter på särskilt boende och i hemsjukvården har digitala vårdmöten med sin vårdcentral. Ungefär 150 ronder på särskilt boende görs nu via video varje vecka.

FRAMÖVER KOMMER hälso- och sjukvården att arbeta ännu mer för att utveckla självservice som går att hantera

genom sin egen mobiltelefon. Patienten ska då exempelvis erbjudas hjälp genom digitala behandlingsprogram, 1177.se eller applikationer för egenvård. Med hjälp av sensorer kan mätvärden överföras automatiskt till vården. Patienter som har exempelvis diabetes, hjärtsvikt, högt blodtryck och kol ska i större grad kunna upptäcka avvikande värden. Det minskar risken för försämring, komplikationer och återinläggning.

MED RÄTT PLANERING och vilja kommer vården att klara av konsekvenserna av coronapandemin. Hälso- och sjukvården ska bli effektivare och hjälpa fler patienter att förstå och använda ny teknik. De nya digitala coacherna ska hjälpa de som inte känner sig bekväma med den nya tekniken. Alla skador eller sjukdomar lämpar sig inte för videoträff. Majoriteten av alla vårdbesök sker och kommer att ske på traditionellt vis. Men när patienterna blir mer aktiva i det egna vårdarbetet går det spara tid och resurser. Förändringsarbetet kommer att frigöra de händer som behövs för att klara av uppskjutna undersökningar och operationer.

OM NÅGRA ÅR är det kanske ditt armbandsur (din smartwatch) som håller koll på dina värden och i god tid signalerar för avvikelser. Eller så hänvisar artificiell intelligens dig till rätt vårdnivå. Då kan vårdpersonalen lägga än mer tid och fokus på de patienter med kroniska sjukdomar som verkligen behöver en personlig kontakt och behandling.

Marcus Eskdahl
Rachel De Basso
Regionråd i Region Jönköpings län

Nu kan du ta med barnvagn och även cykel på regionbussarna.

Nu är det lättare för barnfamiljer att resa med buss

Sedan mitten av juni kan resenärer ta med barnvagn eller cykel på resor runt om i länet med regionbussarna. De nya bussarna som rullar innebär högre komfort och bättre service för resenärer.

Den 15 juni påbörjades den nya avtalsperioden för regionbusstrafiken (bussar med trefriga nummer) som kör resenärer runt om i länet. Nu är det möjligt att ta med barnvagn och cykel på regionbussarna.

– Vi behöver göra det enklare att resa både mer smidigt och hållbart. Möjligheten att kunna ta med cykel eller barnvagn på sin bussresa runt om i länet ökar servicen för våra resenärer. Det här kommer göra det lättare för barnfamiljer och även turister att ta sig runt, vilket kommer att gynna besöksnäringen, säger Marcus Eskdahl (S) som är ordförande i nämnd för trafik, infrastruktur och miljö.

SEDAN TIDIGARE HAR det varit möjligt att köpa ett barnvagnskort inom Jönköpings stadstrafik men nu utökas möjligheten för resor i hela länet. Biljetten Barnvagn 365 D innebär att en resenär kan ta med upp till två barn som är under sju år gamla och som sitter i barnvagn för åka ett obegränsat antal resor under ett år till en kostnad av 700 kronor för en zon. För två zoner kostar det 750 kronor och för resor i hela länet kostar det 900 kronor för ett helt år. Biljettpriset för att ta med en cykel ombord är samma som för en ungdomsbiljett.

DEN NYA AVTALSPERIODEN innebär att bolagen som trafikerar linjerna har skaffat bussar som uppfyller de nya kraven. Det nya avtalet har fokus på högre komfort, trygghet, tillgänglighet, miljö och design. De nya bussarna har USB-laddare vid varje plats och kommer att drivas av biogas, biodiesel samt grön el. Efter sommaren kommer det även att bli wifi ombord. Det kommer även att finnas fasta barnstolar i bussarna.

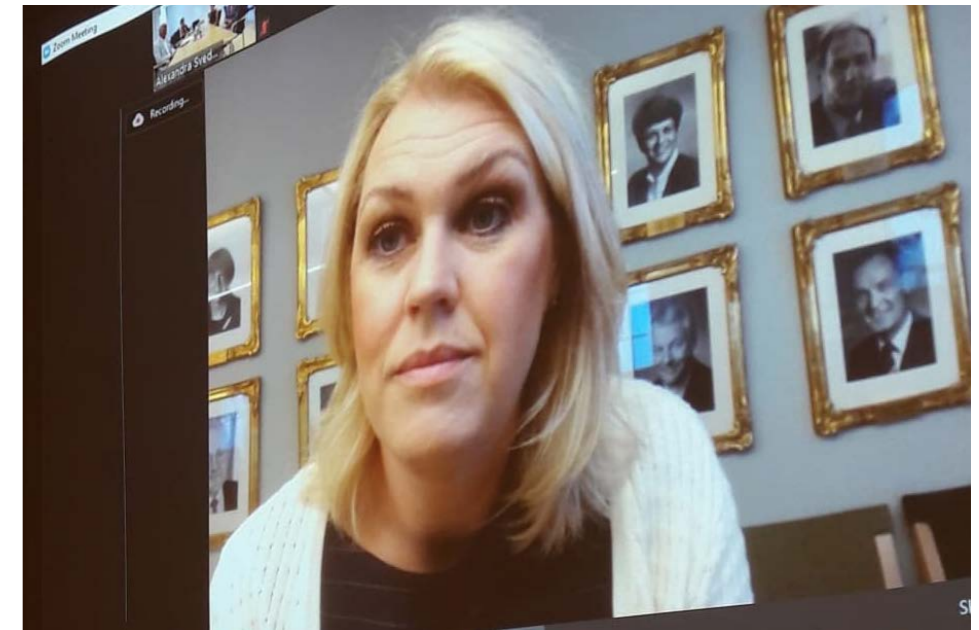
Lena Hallengren (S) besökte provtagningen för covid-19

Socialminister Lena Hallengren (S) gjorde under mitten av juni ett digitalt verksamhetsbesök i Region Jönköpings län. Anledningen var den utökade provtagningen av covid-19 som startade veckan innan. Vårdcentralerna utförde 3655 tester på en vecka, vilket är över den nivå av provtagning som regionen förväntas göra för att nå upp till det nationella målet på att klara 100 000 tester i veckan.

På förmiddagen den 16 juni klockan 10.00 kopplade Lena Hallengren och representanter för Region Jönköpings län upp sig för det digitala verksamhetsbesöket. Regionråd Rachel De Basso (S), Lotta Larsdotter, direktör Vårdcentralerna Bra liv, smittskyddsläkare Malin Bengnér och hälso- och sjukvårdsdirektör Mats Bojestig guidade under besöket.

– Det är extra kul att socialminister Lena Hallengren uppmärksammar vårt arbete och väljer att göra det här verksamhetsbesöket i Region Jönköpings län. Vi ligger just nu i framkant i landet för att genomföra en sådan här omfattande testverksamhet av symptom för covid-19. Förhoppningsvis kan vi inspirera andra regioner runt om i landet att komma igång med liknande provtagning, sa regionråd Rachel De Basso (S) vid besöket.

BESÖKET VARADE EN halvtimme och ministern fick ta del av resultat och siffror efter den första veckan med provtagning av alla med lindriga symptom. Hon fick höra om hur Region Jönköpings län snabbt beslutat och ställt om till den utökade provtagningen, och hur vårdcentralerna och

Hallengren (S) gjorde sitt digitala verksamhetsbesök veckan efter att covid-provtagningen startat.

laboratoriemedicin nu arbetar löpande med det. Redan första veckan nådde Region Jönköpings län upp till 3655 tester, vilket är över det antal som krävs för att nå 100 000 på nationell nivå.

– Det är verkligen skolexempel, tänker jag, på hur man kan och hur man bör arbeta, sa socialminister Lena Hallengren (S).

– Länet är invånare med symptom behöver känna en trygghet i att det ska bara smidigt att gå och testa sig för covid-19. Testverksamheten ska vara jämlik och därför var det viktigt att samtliga vårdcentraler direkt kunde börja ta emot patienter när vi startade provtagningen på måndagen under förra veckan, sa Rachel De Basso (S) vid besöket.

Lotta Larsdotter, direktör Vårdcentralerna Bra liv, smittskyddsläkare Malin Bengnér, regionråd Rachel De Basso (S) och hälso- och sjukvårdsdirektör Mats Bojestig guidade under besöket.

Förslag om varierad hastighet på E4

Region Jönköpings län vill se en mer anpassad och varierad hastighet på den del av E4 som passerar genom Jönköping. Beroende av tidpunkt på dygnet och storleken på trafikflödet kan det innebära lägre hastighet under rusningstid men kanske högre hastighet när det är lite trafik.

Nämnd för trafik, infrastruktur och miljö i Region Jönköpings län har lämnat ett remissvar till Trafikverket om förslag till nya föreskrifter för E4 i Jönköpings län. Nämnden

skriver i sitt yttrande att det behövs en mer anpassad hastighetskyltning på den delen av E4 som passerar Jönköping. Trafikverket föreslår annars en permanent sänkning till 80 km/timme.

– Jönköping växer och vi behöver pröva att införa varierad hastighet på E4 genom Jönköping. Både för att kunna undvika olyckor och samtidigt hålla nere restiden. Hastighetsbegränsningen genom Jönköping kan vara lägre på morgonen och i rusningstrafik men högre på kvällen och nätter, säger regionrådet Marcus Eskdahl (S) som är

ordförande i nämnd för trafik, infrastruktur och miljö.

I STORT ÄR NÄMNDEN positiv till Trafikverkets förslag om hastighetsförändringar på väg E4 genom övriga delar av länet. Förslagen innebär att höja hastigheten på vägen mellan gränsen mot Kronoberg och upp till trafikplats Torsvik till 120 km/timme. Mellan trafikplats Torsvik och trafikplats Råslätt föreslås en sänkning av tillåtna hastighet från 110 till 100 km/timmen. I övrigt föreslås inga andra förändringar.

DEBATT: Ny tandläkarutbildning gör tandvården mer jämlik i hela landet

DEBATT I JÖNKÖPINGS LÄN är vi eniga om behovet av en ny tandläkarutbildning. Det råder sedan flera år tillbaka en stor brist på nyexaminerade tandläkare i Sverige. Hela 18 av landets 21 regioner anser att det är brist på tandläkare. Jönköping University har ansökt om examineringsstillstånd och är redo att investera för att bygga nya moderna lokaler för undervisningen. En ny tandläkarutbildning i Jönköping kommer inte bara att gynna Jönköpings län utan ska även förse resten av Sverige med kompetens. Utbildningen ska bli unik med nya digitala verktyg och praktik som kommer att kunna genomföras i stora delar av landet.

ENLIGT SOCIALSTYRELSEN bedöms behovet av nya tandläkare öka i takt med att befolkningen blir allt äldre. I Jönköpings län finns det utmaningar både med att få fler att arbeta inom tandvården och med tillgängligheten för länsinvånarna. Enligt rapporter från Arbetsförmedlingen, SCB och SACO har de län som erbjuder en tandläkarutbildning bäst tillgång till tandläkare. Likaså är bristen störst i de län som saknar utbildning. Nuvarande placeringar av utbildningsorter innebär att mindre folkrika län har betydligt större problem med bemanningen än de största. Det är fakta och därför behöver utexamineringen stå i bättre relation till de demografiska utmaningarna runt om i landet.

FÖR ATT KLARA AV försörjningen över tid behöver det utbildas fler tandläkare med hög klinisk kompetens. Totalt är uppskattningen att det behövs ytterligare nästan 200 heltidsarbetande tandläkare i Sverige redan nu. Det behövs fler utbildningsplatser. För invånarna i de mindre länen är det här en fråga om jämlikhet. Det ska inte spela någon roll var vi väljer att bo, alla ska ha rätt till en god tandvård. Målet att erbjuda alla invånare en jämlik tandvård går inte att uppnå i dagsläget. Jönköping har ett bra strategiskt läge och ligger relativt i mitten från våra tre storstadsregioner i södra Sverige. Det innebär goda förutsättningar att försörja behovet av kompetens i alla regioner i södra delen av landet som inte har tandläkarutbildning.

FÖR ATT MÖTA BEHOVET av fler tandläkare har Jönköping University i samverkan med Odontologiska Institutionen vid Folk tandvården i Region Jönköpings län lämnat in en ansökan till regeringen om examinationstillstånd för tandläkare. Ansökan kommer att behandlas av Universi-

Debattartikeln är skriven av regionråd Rachel De Basso (S) och kommunalråden Linda Danielsson (S), Anna-Carin Magnusson (S) samt Henrik Tvarnö (S). Även samtliga övriga ordföranden i kommunstyrelser i länets kommuner och regionstyrelsens ordförande står bakom debattartikeln och behovet av en ny tandläkarutbildning på Jönköping University.

tetskanslerämbetet. Jönköping University har långt gångna planer på att bygga nya lokaler i anslutning till Hälsohögskolan. Marken är redo och så fort det kommer ett positivt besked kan byggnationen påbörjas. Planen är att starta en ny femårig tandläkarutbildning våren 2023.

ODONTOLOGISKA Institutionen är en specialisttandvårdsenhet och har sedan 1972 bedrivit vård, forskning och nationell utbildning för ST-tandläkare samt vidareutbildning för tandvårdspersonal. Hela Odontologiska Institutionen är tänkt att flyttas till de planerade nya lokalerna vid Jönköping University. I konceptet ingår även en helhetslösning där den befintliga tandhygienistutbildningen och den planerade tandsköterskeutbildningen ska vara integrerade vid lärcentret. Här ska förmågan att arbeta i team skapas redan under utbildningen. Den prekliniska delen av utbildningen sker i samverkan med Linköpings Universitet och det kommer att etableras ett nära samarbete med läkarutbildningen i Linköping som numera har utbildningsplatser i Jönköping.

JÖNKÖPING UNIVERSITY planerar att skapa en helt ny och unik utbildning i Sverige. Ny toppmodern teknik och digitalisering kommer tillsammans med en omfattande klinisk praktik att utgöra hjärtat av utbild-

ningen. Den pedagogiska modellen innebär att de nya digitala verktygen kommer att vara helt integrerade i undervisningen. Praktiken kommer att ske på kliniker runtom i landet. En avsiktsförklaring finns så här långt tecknat med regionerna i Blekinge, Kalmar län, Kronoberg, Östergötland, Värmland, Dalarna, Västmanland och Gävleborg. Samtal pågår med fler. Upplägget kommer att generera bättre möjligheter att möta behovet av kompetens utanför de etablerade utbildningsorterna. När fler tandläkare utbildas och finns på plats runt om i landet kommer fler både offentliga och privata kliniker ha lättare att anställa tillräckligt med personal. Hela samhället mår bättre när hela Sverige får större chans att leva. Det kommer att förbättra tandhälsan hos befolkningen.

DET FINNS ETT akut behov av fler tandläkare och Jönköpings län har en bra lösning. Vi ställer oss alla bakom satsningen från Jönköping University och Region Jönköpings län. Nu finns möjligheten att skapa något unikt och oerhört viktigt som hela Sveriges befolkning kommer att ha nytta av. Nu behövs ett positivt beslut för att sätta igång med satsningen. Med en ny tandläkarutbildning som utgår från Jönköping kommer tillgängligheten att bli bättre och tandvården kommer att bli mer jämlik i hela Sverige.